

Solnček!

Dopolzela si do mene, na vrh skale. Kakor bela, gladka riba. Tvoja glavica se je nagnila k mojemu obrazu, uvojci las ob sencih z morsko soljo posrebreni, ročica božajoča, ustna drhteča.

»Atek, kadar sije na jadrnice solnce, takrat so najlepše ... s takimi se bom vozila, ko postanem velika ...«

Morje, sijajno, v tisočerihi barvah vzžarevajoče!

Galebi, galebi urni nad morjem — kam?

Ti se smehljaš ob meni, Darinka, in moje srce je kakor vriska-joče morje.

Na jug, sever, vzhod in zahod hité jadrnice.

Jadrnice na Adrijali!

Pod napetimi jadri ti, Darinka, z belim slamnikom na glavi, v vijoličastem plašču z vihrajočimi rdečimi trakovi, smehljajoča in srečna sredi morja ...

Jadrnice v solncu — — —

FRAN ERJAVEC:

Kitajske narodne pripovedke.

I.

SETEV SOVRAŠTVA IN ŽETEV NESREČE.

ekoč sta živela dva brata, ki sta prebivala pod skupno streho. Starejši je le prerad poslušal svojo ženo, zato je prišel kmalu navzkriž z bratom. Prišlo je poletje in čas setve visokega prosa. Mlajši ni imel semena, zato prosi starejšega, naj mu ga posodi. Brat res veli svoji ženi, naj mu ga da. Ta vzame seme, ga nasuje v velik lonec in prekuha, potem ga pa izroči svaku. Mlajši brat ni vedel o vsem tem ničesar, zato gre in ga poseje na svoji njivi. Ker je bilo pa seme prekuhan, ni vzkalilo, samo eno zrno se ni skuhalo, zato je zrastle ena sama bilka. Mlajši brat je bil pa priden in delaven, zato ji je zalival in jo negoval ves dan. Bilka zraste velika kot drevo, lat se pa razpne kot baldahin, da je obsenčevala pol oralna zemlje. Jeseni je dozorel. Tedaj vzame mlajši sekiro in odseka lat. Komaj pa pade lat na zemljo, prifrči z velikim šumom silna ptica, prime s kljunom lat in odleti z njim. Mlajši brat teče za ptico prav do morske obale.

Tedaj se obrne ptica k njemu in ga nagovori po človeško: »Ne stori mi ničesar žalega, zakaj kaj je tebi en lat! Na vzhodni strani sredi morja stoji zlati in srebrni otok, in jaz te prenesem tja. Tam lahko vzameš, kar ti drago, in postaneš bogat!«

Mlajši je bil zadovoljen in sede ptici na hrbet. Ona mu veli, naj zapre oči, zato je slišal le, kako sta rezala zrak, kot bi pihal močan veter, spodaj pod seboj je pa čul šumenje in valovanje morja. Kmalu se spusti ptica zopet na kopno, bila sta na nekem otoku. »To je sedaj sva na cilju,« pravi ptica.

Tedaj odpre mlajši brat zopet oči in pogleda okolo sebe. Vse je bilo belo in rumeno in vse se je bleščalo in lesketalo. On vzame nekaj drobnih koščkov in jih vtakne v malho.

»Je li dovolj?« vpraša ptica.

»Dovolj imam!« odgovori on.

»Dobro tako!« pravi ptica, »skromnost varuje pred nesrečo.«

Potem ga vzame zopet na svoj hrbet in ga odnese nazaj čez morje.

Ko pride mlajši brat domov, si kupi sčasoma lepo posestvece in postane prav imovit.

Starejši brat mu je bil pa nevoščljiv, zato ga nekoč nahruli: »Kje si pa ukradel denar?«

Mlajši mu pove vse po pravici in po resnici. Tedaj gre starejši domov in se posvetuje s svojo ženo.

»Nič lažjega kot to,« pravi žena. »Skuhala bom seme, enega pa obdržim, da se ne prekuha, in stvar je gotova. Ti potem to posejesh in videla bova, kaj se zgodil!«

Rečeno, storjeno. Res zraste ena sama bilka z enim samim latom. In ko pride čas žetve, prileti zopet ptica, ki odnese lat. Starejši brat je bil tega jako vesel in steče za ptico. Ptica mu pove, kakor prej mlajšemu in ga odnese na otok. Tam vidi mož ležati vsenaokrog srebro in zlato. Večji kosí so bili kot hribi, manjši kot opeke, najmanjši pa kot zrna. Vse se mu blišči pred očmi in le obžaluje, da ne more prenesti hribov, zato si pa nabere manjših kosov, kolikor le more.

Ptica mu pravi: »Sedaj bo pa vsaj že dovolj! Saj ne boš mogel vzeti vsega s seboj.«

»Potrpi še nekoliko!« odvrne starejši brat. »Kam se ti tako mudi? Nabrati moram še nekoliko kosov.«

Mine nekaj časa.

Ptica ga zopet opomni: »Solnce kmalu vzide, in tu je tako vroče, da ljudi kar sežge.«

»Le trenutek še počakaj!« odvrne on.

Tedaj se pa prikaže na obzorju veliko rdeče kolo — solnce je vzšlo. Ptica odleti v morje, razpne obe krili in udari z njima po vodi, da se ubrani vročine. Starejšega pa solnce sežge.

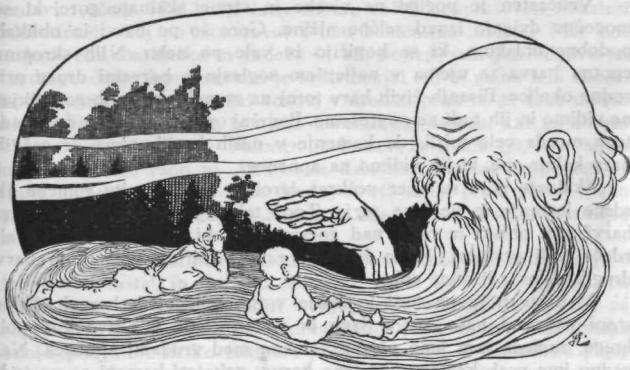

Dete in luna.

Dete mlado zvezde šteje,
luna se v obraz mu smeje,
teta luna tolstoglava,
ki nikdār ni čisto prava:
enkrat tanka
kot šivanka,

drugič spet debeloglava,
kot da v glavi ni prav zdrava.
In ta starka se še smeje,
kadar dete zvezde šteje;
sama šteti jih ne zna,
ker ob pamet je prišla.

Fr. Ločniškar.

POSLUŠAM LEPE PRIPOVEDKE . . .